

ادامه از صفحه اول

نکاتی در باب رونق صادرات ایران

بدیهی است ما باید چنین موافقت‌نامه‌ای را با ده‌ها کشور -کشورهای عضو آکو و ترکیبی از چند کشور در خاورمیانه- امضا کنیم، اما اقتصاد کلان را سیاسی نکنیم. ایران آن‌قدر ظرفیت منابع انسانی و ثروت‌های زیرزمینی دارد که دولت با سیاست‌گذاری می‌تواند ده‌ها برابر رقم فعلی درآمد داشته باشد، با اقدام به کسب مالیات‌ها و سایر درآمدها، به تمام ا فشار بی‌کار از محل حق بیمه بیکاری حقوق پرداخت کند و با اصلاح نظام بیمه سلامت -همانند اقامسی که دولت تدبیرآموید کرده است- رضایت عمومی جامعه را بالا ببرد، با واقعی‌کردن تدریجی نرخ حامل‌های انرژی و ارز (سالانه ۵ تا ۱۰ درصد بالای نرخ تورم این نرخ‌ها می‌توانند افزایش یابند) و همچنین مطابق نرخ تورم و در بخش‌هایی که حقوق‌ها پایین است، اندکی بالای نرخ تورم سالانه حقوق‌ها را اصلاح کند تا به مردم عادی فشار وارد نشود. از طرف دیگر سیل واردکنندگان کالا در حالی که نرخ ارز واقعی شد - حتی اگر اندکی بیشتر از نرخ واقعی آن را قیمت‌گذاری کنند - شروع به صادرات خواهند کرد. اصولاً واردکنندگان بسیار باهوشند و در صورتی‌که در یک اقتصاد کلان غیرسیاسی و غیرتوده‌گرایی کار کنند، سریعاً عمده فعالیت‌شان صادراتی خواهد شد و اگر کالایی را هم وارد کنند، کالای مصرفی نخواهد بود؛ بلکه کالای واسطه‌ای یا مواد اولیه‌ای است که با ارزش‌افزوده خوب تبدیل به صادرات می‌شود. در تجارت با ترکیه هم دولت باید نقش خود را در سیاست‌گذاری‌هایش در اقتصاد کلان اصلاح کند؛ به‌نحوی‌که می‌توانیم به‌جای صادرات مواد نسبتاً خام، مثل شکر، صادراتی‌غیرنتی داشته باشیم و کالاهای صنعتی و نیمه‌صنعتی و کشاورزی بخش عمده‌ای از صادراتمان را شکل دهد.

عضو هیات مدیره سندیکای صنعت برق ایران.

عضو شورای گفت‌وگوی دولت با بخش خصوصی

آثار دیپلماسی نرم

... تا نفوذ لابی صهیونیستی در میان کشورهای ۵+۱، بیشتر رنگ بیزاز و تئاتیهو و کابینه‌اش بیش از هر زمان، احساس انزوا کنند. در بُعد اقتصادی هم اشتیاق حیات‌های بازرگانی و اقتصادی برای سفر به ایران و گذر از تحریم‌های طولانی اقتصادی جالب توجه بود؛ اولین حیات اقتصادی آمریکا به‌طور غیرمصری از ایران دیدن کردند. بانوان کارآفرین ایرانی هم اعلام کردند، به‌زودی به آمریکا سفر خواهند کرد. شرکت‌های بین‌المللی نفتی نیز با شرکت در کنفرانس نفت و انرژی جنوب دریای خزر در وین نشان دادند، چشم‌انداز جدیدی برای ارتباط با ایران ترسیم کرده‌اند؛ کنفرانسی که متمرکز بر مسائل ایران بود. حمله عربستان به یمن و اتخاذ موضعی دقیق و به‌موقع از جانب ایران نیز بیش‌ازپیش قدرت نرم ایران را آشکار کرد؛ درحالی‌که هیچ نشانه‌ای از دخالت نظامی یا حضور نیروها و سلاح‌های ایرانی در یمن یافت نشد. پاکستان، به‌عنوان متحد عربستان، در عملیات توفان قاطعیت، با اشاره ایران، از شرکت در این عملیات پی‌س کشید و چند کشور دیگر - چون مصر نیز عملاً در این عملیات شرکت نکردند - تا عربستان تنها امارات متحده عربی و کویت را - آن‌هم به‌صورت محدود- در کنار خود داشته باشد. دراین‌شرایط، عربستان بدون علنی‌کردن رضایت خود از توقف عملیات توفان قاطعیت خبر داد و ناگهان موضع خود را درباره حمله به یمن با چرخش ۱۸۰ درجه‌ای تغییر داد. سخنان حسین امیرعبداللّه‌هان، معاون عربی-اfrیقایی وزارت خارجه، درباره احتمال آتش‌یس در یمن و تحقق این گفته تنها پس از چند روز، نشان از مذاکرات پشت‌ پرده و تحلیل و تدبیر درست و تأثیرگذار ایران در این ماجرا داشت. به همه اینها باید دایره وسیع نفوذ بازدارنده ایران در منطقه را نیز افزود. در دکتربن نظامی و دیپلماسی دفاعی فعلی ایران، انتقال تجربه‌های ذی‌قیمت دوران دفاع مقدس و پیشرفت‌ها و نوآوری‌های پس از آن و تسخیر قلب‌های مردم منطقه، بر حضور مستقیم نظامی ارجحیت دارد. قدرت نرم دیپلماسی نظامی ایران، القاعده و داعش را زمین‌گیر کرده و سرحدات کشور، به همت سربداران و مستشاران گمنام ما، تا دوردست‌ها امتداد یافته تا به امنیت داخلی دشمن‌های وارد نشود؛ نکته‌ای که بسیاری از کارشناسان سیاسی و نظامی بدان معتقدند، حتی اگر قادر به علنی‌کردن آن نباشند. همه اینها نخست حاصل صبر و مداومت طولانی‌مدت مردم بر آرمان‌های انقلاب اسلامی است و دوم استفاده هوشمندانه از قدرت نرم

به‌جای روبرایی سخت و مستقیم و البته مهم‌تر از همه تغییر محسوس در وجوه مختلف دیپلماسی، به‌ویژه تغییر لحن و منش دولت تدبیر و امید در مواجهه با رویدادهای بین‌المللی است. به نظر می‌رسد مهم‌ترین فرصت نظام جمهوری اسلامی در تحولات منطقه، اداره و کنترل این تحولات با مدل دیپلماسی نرم در همه جنبه‌هاست و هنگامی که می‌دهد که همه نهادهای حقوقی و شخصیت‌های تأثیرگذار سیاسی، از این مدل حمایت کنند. این نوع از دیپلماسی، دیپلماسی آینده‌نگر است و افق برنامه‌های ایران اسلامی را در دیگر کشورها و صحنه بین‌المللی معنن می‌کند؛ دیپلماسی‌ای برگرفته از پشتوانه و پیشینه فرهنگی ملت که از لحن امرانه و خودخواهانه یا گفته‌های تبلیغاتی و نمایشی -که معمولاً موجب سوءتعبیر یا تردید می‌شود- دوری می‌کند. دیپلماسی‌ای که در عین اقتدار، با لطافت و ظرافت غیرمهودی اعماق ذهن و روح مخاطبان را تحت‌تأثیر قرار می‌دهد.

شرق: لیر ترکیه مدتی است که در برابر دلار کم آورده و ارزشش روزبه‌روز در حال افتادن است، براساس آخرین خبرهای موجود، ارزش لیر در برابر دلار ۵۰ درصد کاهش یافته است. لیر با این افت‌ها طی چندروز گذشته به پایین‌ترین حد خود در مقابل دلار رسیده است. هفته گذشته کمیته سیاست مالی ترکیه جلسه‌ای فوری برای تصمیم‌گیری در برابر چالشی که اکنون با آن مواجه است برگزار کرد. کارشناسان اقتصادی، این کاهش را ناشی از التهابیات سیاسی و اقتصادی در آستانه انتخابات پارلمانی ترکیه در خردادماه آینده می‌دانند و سقوط شدید ارزش لیر ترکیه را عملیات تضعیف پولی جدی در ترکیه از نظرایی می‌کنند. افت ارزش لیر، صادرات این کشور را نشانه رفته است. بررسی‌ها نشان می‌دهد صادرات ترکیه فقط در ماه گذشته میلادی با ۱۳٫۴ درصد کاهش نسبت به مدت مشابه سال گذشته روبه‌رو شده است. این افت در سه ماهه نخست سال‌جاری در مقایسه با دوره مشابه سال گذشته به ۶٫۸ درصد رسیده است. در ماه مارس صادرات ترکیه به آلمان به‌عنوان بزرگ‌ترین شریک تجاری این کشور، ۱۸٫۷ درصد کاهش یافته است. همچنین در سه ماهه نخست سال‌جاری صادرات ترکیه به ۳۵میلیاردو ۸۱۶میلیون دلار و در ۱۲ ماهه منتهی به ماه مارس نیز به ۵۳میلیاردو ۳۰۹ میلیون دلار رسید. بررسی‌ها نشان می‌دهد که تغییر ۲۱٫۵ درصدی نرخ برابری دلار و یورو در یک سال منتهی به ماه مارس، مهم‌ترین عامل در افت صادرات ترکیه در این دوره بوده است. اما صادراتکنندگان به این کشور بردگان اصلی افت ارزش سال‌کنندگان به این کشور است که ۸۰ درصد صادراتش به این کشور دولتی است. بااین‌حال به‌نظر می‌رسد افت ارزش پول ترکیه بهترین فرصت برای تجار ایرانی و بخش خصوصی محسوب می‌شود تا واردات را با نرخ کمتری انجام دهند.

مجید رضا خیری، فعال اقتصادی

کاهش ارزش لیر در برابر دلار، قدرت خرید واردکنندگان را از ترکیه افزایش می‌دهد. با کاهش ارزش لیر، صادرات از ترکیه ضعیف اما واردات به این کشور ارزان می‌شود. دولت باید این مسئله را مدیریت کند زیرا این امر که ارزش پول ما به‌صورت مصنوعی حفظ شود، خلاف روال و اصول جهانی است. باوجود

شرق: وزارت مالیه عراق عوارض گمرکی را از هفته گذشته سه‌برابر کرد؛ موضوعی که به گفته منابع، روز یکشنبه منجر به تجمع اعتراضی گروهی از تجار عراقی در مرز زرباطیه شد. به گزارش ایرنا، عوارض گمرکی عراق روی کالاهای وارداتی به این کشور تا هفته گذشته تنها پنج درصد بود که گفته می‌شود، وضع این عوارض تأثیر شدیدی بر بازر بازار عراق در هفته‌های آینده خواهد گذاشت. بخش‌نامه جدید وزارت مالیه عراق به تمامی مرزهای این کشور با ایران، از مرز خسروی تا شلمچه، به گمرکات عراق ابلاغ شده است. گفته می‌شود، این بخش‌نامه جدید در تمامی مرزهای عراق اجرائی خواهد شد، اما با توجه به اینکه منطقه اقلیم کردستان عراق در مسائل گمرکی مستقلاً از دولت مرکزی است، همچنان تعرفه‌های قبلی را اعمال می‌کند. هم‌اکنون در رأس وزارت مالیه عراق، هوشیار زبیری گرّ قرار دارد. گروهی از نمایندگان پارلمان نیز به اقدام زیباری اعتراض کرده و روز یکشنبه اعلام شد وی را برای اادی توضیح با پارلمان فراخواهند خواند. گفته می‌شود به احتمال زیاد، وی با هفت‌جلس، این تعرفه را مجدداً اصلاح خواهد کرد. درعین‌حال، برخی

شرق: شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران در پایان معاملات دیروز با ۶۳۲ واحد کاهش به ۵۷۶۸۰ واحد رسید و ارزش روز بازار به ۲۹۱ هزار میلیارد تومان افت کرد که این روند به‌گفته‌کارشناسان در روزهای آتی نیز ادامه‌دار خواهد بود. نمادهای کشتی‌بیشتری اثر کاهشش را در کاهش شاخص بورس داشته و پس از آن نمادهای وپارسا، تاپیکو، وبملت، شپنا، وصادر در افت شاخص مؤثر بودند و تنها نماد هدلیگ خلیج‌فارس در تقویت شاخص اثرگذار بوده است. فراز مسافری‌راد، تحلیلگر بازار سرمایه به «شرق» گفت: بازار روز گذشته کم‌چم‌چتر از روزهای دیگر بود که علت آن را باید در عرضه‌های بزرگان بازار سه روز پس از تفاهم لوزان جست‌وجو کرد. همان زمان نیز به‌نظر می‌رسید

اقتصاد

واردات از ترکیه ارزان‌تر می‌شود

سقوط «لیر» فرصتی برای ریال

تمام سروصدهایی که درباره تجارت ایران و ترکیه وجود دارد، باید گفت آمار مبادلات بخش خصوصی با ترکیه بسیار کمتر از تصور خیلی‌هاست زیرا عمده تجارت رسمی ما با ترکیه بر سر نفت، میعانات و گاز است بنابراین کاهش ارزش لیر اثر فاحشی در اقتصاد ما نمی‌گذارد. عمده کالاهای ما از ترکیه قاچاق می‌شود به این صورت که از طریق مرزنیشان یا منطقه بی‌دروپیکر آزاد ارس، قاچاق کالا صورت می‌گیرد. لوازم خانگی و پوشاک نیز عمده کالاهایی است که به‌صورت قاچاق از ترکیه به ایران می‌آید. دولت باید ارز را در کشور تک‌نرخ کرده و از دادن ارزهای ارزان به واردکنندگان هم خودداری کند.

هم‌اینک تفاوت ارز بازار آزاد و مبادله‌ای به بیش از ۱۷ درصد رسیده است بنابراین دولت نباید به واردات ارزش لیر، صدها چن یارانه دولت به واردات اثر دهنرخی بازار را از بین می‌برد. آمارها نشان می‌دهد دولت در سال ۹۳، حدود ۲۰ میلیارد دلار ارز وارد کرد که بخشی از آن را به ارزهای مسافرتی و بخشی را به ارزهای دانشجویی اختصاص داد اما در بهترین حالت اگر همت کرده باشد، تنها ۱۰ میلیارد دلار به واردکننده‌ها داده که این میزان بسیار پایین‌تر از تقاضای واقعی است که حدود ۵۰ میلیارد دلار است. به عبارتی این مسئله به‌شدت تبعیض ایجاد می‌کند زیرا برخی دستشان به ارز ارزان می‌رسد و برخی نیز رنک در

با افزایش سه‌برابری عوارض گمرکی در عراق اتفاق می‌افتد

زیان ۶۰۰ میلیون دلاری ایران

نیز اعتقاد دارند این تصمیم دولت عراق برای جبران بخشی از کسری بودجه است که برای سال ۲۰۱۵ پیش‌بینی قیمت نفت نزدیک به صد دلاری، بودجه ۳۷میلیارد دلاری بسته بود که با کاهش قیمت نفت به زیر ۶۰ دلار اکنون به ۷۰ میلیارد دلار کاهش یافته است. «شرق» در گفت‌وگویی که با جهانبخش سنجابی شیرازی، دبیرکل اتاق مشترک بازرگانی ایران و عراق، داشت پیکر این موضوع شد. سنجابی با بیان اینکه مجموع تراز تجاری ایران و عراق در سال ۹۳، حدود ۱۳ میلیارد دلار بوده و از این میزان سهم ایران از مرز ۱۲ میلیارد دلار می‌گذرد، گفت: اکنون ۹۷٫۵ درصد از تراز تجاری ایران و عراق، بدون احتساب توریسم زیارتی به عراق، به‌سمت ایران متمایل است. از میزان مجموع تراز تجاری دو کشور نیز شش میلیارد و ۷۰میلیون دلار، کالایی بوده و بقیه آن ناشی از درآمد

قیمت‌ها لایق سهم‌ها نیست

اتفاقات سال ۹۲ تکرار شده و بازار به مکانی برای تأمین نقدینگی نهادهای دولتی مانند صندوق‌های بازنشتگی تبدیل شده است که اکنون نیز شاهد اثبات این پیش‌بینی هستیم. وی افزود: به‌این‌ترتیب بخش اعظمی از نقدینگی موجود از بازار خارج شد و به جیب دولت رفت. این موضوع را می‌توان از کاهش ارزش معاملات بورسی دریافت که این مسئله با ارزشمندی سهم‌های بازار مغایرت دارد، چراکه این قیمت‌ها لایق سهم‌های موجود در بازار نیست. اکنون ارزش

تومان ایستاده بود، دوباره مسیری صعودی در پیش گرفت و در معاملات روز گذشته بازار نقدی، تا ۹۱۲ تومان بالا رفت. به گفته تحلیلگران، بازار دیروز بر همان مدار گذشته چرخید و دایره نوسانش هم در حد همان چند تومان بود. تا این لحظه، هیچ خبری که بتواند بازار را دچار نوسان شدید کند، نیز وجود نداشته است.

بازار دیروز در حالی به معاملات نقدی خود پایان داد که دلار بر نرخ سه‌هزارو ۳۲۴ تومان ایستاد. یورو نسبت به بازار روز یکشنبه، ۱۰ تومان افزایش قیمت داشت و به قیمت سه‌هزارو ۶۲۵ تومان، معامله شد. یوند انگلیس هم پنج تومان افزایش قیمت را تجربه کرد و به قیمت پنج‌هزارو ۴۵ تومان در بازار دیروز معامله شد. درهم امارات که بر نرخ ۹۱۰

شرایط فعلی نقش بخش خصوصی در این عرصه تقویت شود. به عبارت ساده‌تر بخش خصوصی در پی کاهش ارزش لیر باید سرعت‌عمل زیادی برای مبادلات و معاملات خود داشته باشد. اگر چه ۸۰ درصد حجم تجاری با ترکیه، معاملات دولتی است اما هم‌اینک بهترین فرصت است که بخش خصوصی و تجار نقش خودشان را در بازار ترکیه بالا ببرند و از کاهش ارزش پول ملی ترکیه در بازار این کشور به‌نفع خود استفاده کنند. ضمن اینکه باید این نکته را هم یادآور باشم که بخش اعظمی از مبادلات قاچاق با تعرفه ترجیحی قابلیت مسودشدن پیدا خواهد کرد. یعنی درواقع اگر تعرفه در کالاهای رسمی و گمرکی کمی گران‌تر تمام شود، هیچ واردکننده‌ای دیگر به مبحث قاچاق ورود پیدا نخواهد کرد. البته می‌توان گفت با کاهش ارزش لیر ترکیه، صادرات این

کشور تقویت می‌شود زیرا براساس منطق و اصول اقتصادی با کاهش پول ملی یک کشور در برابر ارزهای پول ملی یک کشور در برابر ارزهای بیگانه، اما در این میان تجار و واردکننده‌ها برنده بازی خواهند بود. چون برای کالایی که خریداری می‌کنند، پول کمتری می‌پردازند ولی از این بابت تاجران ترکیه‌ای در زمان تبدیل ارز ضرر خواهند کرد. هم‌اینک باید گفت علت کاهش ارزش لیر ترکیه، مسائل سیاسی و داخلی این کشور است چون تغییرات زیادی در اقتصاد این کشور رخ نداده است.

کمتر از دو ماه آینده، انتخابات پارلمانی ترکیه برگزار می‌شود و قاعدتا این انتخابات چالش‌هایی را با خود به‌همراه دارد. ضمن آنکه با توجه به شرایط جدید در منطقه افریقا، بخش اعظمی از بازارهای ترکیه به مخاطره راه‌دهی جدیدی برای صادرات باز حجم صادراتی ترکیه تأثیر گذاشته و حجم صادرات این کشور را در سال گذشته میلادی تا شش درصد کاهش داده است. سوریه، عراق، مصر، لیبی و تونس کشورهایی بودند که ترکیه با آنها مبادلات تجاری داشته است. پیش‌بینی می‌شود تداوم کاهش ارزش لیر طی یکی، دو روز آینده خودش را نشان نهد اما قاعدتا در گذشته بانک مرکزی این کشور نسبت به این قضیه ورود پیدا کرده و ممکن است همچون گذشته در بازار مداخله داشته باشد.

رسانای مشترک بازرگانی ایران و ترکیه

با کاهش ارزش لیر ترکیه، قیمت تمام‌شده کالاهای کشورهای دیگر پایین خواهد آمد. درواقع زمانی‌که ارزش پول ملی یک کشور در برابر ارزهای بیگانه کاهش پیدا کند، توان صادراتی کشورها افزایش پیدا می‌کند و خریداران نیز می‌توانند از این کاهش ارزش ارز به‌نفع خود استفاده کنند. اکثر مبادلات ما با دلار و یورو انجام می‌شود اما با کاهش ارزش لیر می‌توانیم دلار کمتری را پرداخت کنیم و این مسئله به‌نفع خریداران ایرانی تمام می‌شود. با کاهش ارزش لیر، تجارت ایران و ترکیه در وضعیت مثبتی قرار می‌گیرد به‌طوری‌که پیش‌بینی می‌شود حجم مبادلات ایران و ترکیه افزایش یابد. اما مسئله مهم آن است که در

نرخ دلار در ایران

ایران به عراق خواهد شد، اما در میان‌مدت این رقم، عدد درستی نخواهد بود؛ چراکه عملاً بخشی از صادرکنندگانی که هزینه‌های سربار صادراتی دارند و در واقع صادرکننده اصلی نیستند، از گردونه صادراتی خارج شده و ظرفیت صادرات به عراق را افزایش می‌دهند که این ظرفیت نیز توسط صادرکنندگان اصلی پر خواهد شد. سنجابی با اشاره به اینکه بیشتر اقلام صادراتی ایران به عراق برای نیازهای ضروری مردم این کشور است، گفت: این افزایش تعرفه‌ها با افزایش قیمت کالاهای مصرفی توسط مردم عراق جبران خواهد شد، بنابراین افزایش تعرفه‌ها مانعی جدی برای صادرات ایران به عراق نخواهد بود. وی افزود، بخش دیگری از صادرات مربوط به اقلام لوکس و غیرمصرفی است که در این بخش دچار افت صادرات کالایی بین ۳۶۰ میلیون تا ۶۰۰ میلیون دلار خواهیم شد. از سویی با توجه به رشد درآمدهای نفتی عراق، افزایش میزان مصرف این کشور و بهبود امنیت آن، پیش‌بینی می‌شود ۶۰ درصد این هزینه‌ها تا پایان سال‌جاری جبران شود، در غیراین صورت میزان کاهش صادرات اقلام کالایی به عراق بین شش تا ۱۰ درصد خواهد بود.

تورسم، ترانزیت، صادرات برق، خدمات

فنی‌ومهندسی و فرآورده‌های نفتی است. دبیرکل اتاق مشترک بازرگانی ایران و عراق با اشاره به فرایند افزایش سالانه تعرفه‌ها در عراق اظهار کرد: این افزایش سالانه از دو سال پیش در عراق آغاز شده است. ازآنجاکه عراق در طول سالیان گذشته در صنایع و زیرساخت‌های صنعتی دچار مشکل بوده مجبور به واردات ۹۵ درصد اقلام خود از کشورهای دیگر است و به این‌منظور مجبور به کاهش تعرفه‌های تجاری خود به چهار درصد بود که در این میان سیگار با تعرفه ۳۰ درصد استثنا به‌شمار می‌رفت، اما در دو سال گذشته با توجه به بهبود شرایط این کشور و در راستای حمایت از تولید، این تعرفه‌ها با شیب ملایم در حال افزایش است. وی افزود: بخش‌نامه جدید وزارت مالیه و گمرکات عراق، دربراه این مسئله در کوتاه‌مدت موجب افت صادرات

تورسم، ترانزیت، صادرات برق، خدمات

تورسم، ترانزیت، صادرات برق، خدمات فنی‌ومهندسی و فرآورده‌های نفتی است. دبیرکل اتاق مشترک بازرگانی ایران و عراق با اشاره به فرایند افزایش سالانه تعرفه‌ها در عراق اظهار کرد: این افزایش سالانه از دو سال پیش در عراق آغاز شده است. ازآنجاکه عراق در طول سالیان گذشته در صنایع و زیرساخت‌های صنعتی دچار مشکل بوده مجبور به واردات ۹۵ درصد اقلام خود از کشورهای دیگر است و به این‌منظور مجبور به کاهش تعرفه‌های تجاری خود به چهار درصد بود که در این میان سیگار با تعرفه ۳۰ درصد استثنا به‌شمار می‌رفت، اما در دو سال گذشته با توجه به بهبود شرایط این کشور و در راستای حمایت از تولید، این تعرفه‌ها با شیب ملایم در حال افزایش است. وی افزود: بخش‌نامه جدید وزارت مالیه و گمرکات عراق، دربراه این مسئله در کوتاه‌مدت موجب افت صادرات

تورسم، ترانزیت، صادرات برق، خدمات فنی‌ومهندسی و فرآورده‌های نفتی است. دبیرکل اتاق مشترک بازرگانی ایران و عراق با اشاره به فرایند افزایش سالانه تعرفه‌ها در عراق اظهار کرد: این افزایش سالانه از دو سال پیش در عراق آغاز شده است. ازآنجاکه عراق در طول سالیان گذشته در صنایع و زیرساخت‌های صنعتی دچار مشکل بوده مجبور به واردات ۹۵ درصد اقلام خود از کشورهای دیگر است و به این‌منظور مجبور به کاهش تعرفه‌های تجاری خود به چهار درصد بود که در این میان سیگار با تعرفه ۳۰ درصد استثنا به‌شمار می‌رفت، اما در دو سال گذشته با توجه به بهبود شرایط این کشور و در راستای حمایت از تولید، این تعرفه‌ها با شیب ملایم در حال افزایش است. وی افزود: بخش‌نامه جدید وزارت مالیه و گمرکات عراق، دربراه این مسئله در کوتاه‌مدت موجب افت صادرات

گزارش

مرکز پژوهش‌های مجلس:

دلیل کاهش تورم، تخلیه آثار شوک هدمفندی و گرانی دلار است

شرق: مرکز پژوهش‌های مجلس با انتشار گزارشی، تنها دستاورد دولت یازدهم را نقش بر آب کرد. در حوزه داخلی مهم‌ترین دستاوردی که دولت همواره بر آن تأکید داشت، کاهش نرخ تورم از ۴۰ به ۱۴ درصد بود. روحانی، جهانگیری، نوبخت و ولی‌اله سیف از مهم‌ترین چهره‌های دولت یازدهم هستند که کاهش شوک را یکی از موفقیت‌های خود می‌دانستند. البته کارشناسان بارها بر این نکته تأکید داشتند که کاهش تورم در صورتی که دولت کاری هم نمی‌کرد، رخ می‌داد؛ انتقادی که از سوی مردان دولت بی‌پاسخ نمی‌ماند.

بعد از کارشناسان حالا نوبت به مرکز پژوهش‌های مجلس رسیده تا کاهش تورم را دستاورد ندانند. این مرکز معتقد است، شوک قیمتی هدمفندی یارانه‌ها و افزایش نرخ ارز، عوامل اصلی تورم در سال‌های اخیر بوده‌اند که با تخلیه‌شدن آثار این شوک‌ها در تورم، به‌طور طبیعی روند تورم رو به کاهش نهاده است. مرکز پژوهش‌های مجلس نوسان نرخ تورم در اقتصاد ایران را در سال‌های ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۳ تحلیل و بررسی کرد.

دفتر مطالعات اقتصادی این مرکز اعلام کرد: بررسی می‌کند می‌تورم در سال‌های اخیر نشان می‌دهد کشورمان در این سال‌ها همواره جزء کشورهای دارای بالاترین نرخ تورم در جهان بوده است. با وجود این، بررسی کیفیت تورم در این دوره نشان داد تورم باوجود نرخ بالا، دارای ویژگی‌های خاصی نیز بوده است. برای مثال تأثیرپذیری نرخ تورم کالاهای و خدمات از شوک‌های تورمی واردشده به اقتصاد، یکسان نبوده است و نرخ تورم کالاهای به‌نسبت بسیار بیشتری از نرخ تورم خدمات، تحت‌تأثیر شوک‌های تورمی قرار گرفته است که می‌توان آن را به کارایی کمتر بازار کالاهای در کشور و ارائه خدمات توسط دولت نسبت داد. همچنین در این دوره، نرخ تورم اقلام خوراکی از اقلام غیرخوراکی بسیار بیشتر بوده است که با درنظرگرفتن این واقعیت که سهم کالاهای خوراکی در سبد مصرفی دهک‌های پایین‌تر بیشتر است، می‌توان چنین تحلیل کرد که زیان رفاهی این تورم برای دهک‌های پایین‌تر درآمدی نبوده است.

مقایسه نرخ تورم روستایی و شهری در این دوره نیز بیانگر بالاتربودن نرخ تورم روستایی از شهری در بیشتر این دوره است؛ ضمن اینکه هدمفندکردن یارانه‌ها بسیار بیشتر از خانوارهای شهری بوده است. بررسی نرخ تورم استان‌های کشور نیز در این دوره نشان می‌دهد تورم دارای توزیع یکسانی نبوده است و به‌نظر می‌رسد موقعیت جغرافیایی استان‌ها دراین‌زمینه بی‌تأثیر نبوده است. در این دوره تهران و استان‌های ساحلی دارای پایین‌ترین نرخ تورم و استان‌های مرزی دارای بالاترین نرخ تورم بوده‌اند. این موضوع را می‌توان به ضعف نظام توزیع کشور و همچنین سهم بالاتر خدمات در سبد مصرفی استان تهران و استان‌های ساحلی نسبت داد. در رابطه با علل تورم به‌طور کلی می‌توان بیان کرد تأثیر شوک‌های قیمتی اجرای مرحله اول هدمفند کردن یارانه‌ها و افزایش نرخ ارز ناشی از تحریم بر افزایش نرخ تورم، کاملاً ملموس است. دراین‌میان نباید تأثیرات سایر عوامل نظیر بی‌انضباطی پولی، رشد نقدینگی ناشی از اجرای مسکن مهر و تورم مواد خوراکی جهانی را در تشدید اثر شوک‌ها نادیده گرفت.

با ایجاد ثبات نسبی در فضای اقتصاد کلان و تخلیه تدریجی آثار شوک‌های قبلی پس از روی‌کارآمدن دولت جدید، نرخ تورم با کاهش تدریجی مواجه شد.

دراین‌میان، نقش مدیریت نقدینگی را شاید بتوانوا کاهشتر در راستای ثبات اقتصاد کلان ارزیابی کرد و نمی‌توان آن را عامل کاهش نرخ تورم به حساب آورد، زیرا از یک طرف رشد نقدینگی در این دوره اختلاف معناداری نسبت به سال‌های قبل نداشته است و از طرف دیگر پس از اعمال شوک‌های موقتی، انتظار تداوم نرخ بالای غیرمنطقی و روند نزولی این نرخ مورد انتظار است.

در حقیقت تورم در این سال‌ها بیشتر تحت‌تأثیر عوامل موقتی و زودگذر قرار گرفته و به‌بیان اقتصادی جزء موقتی (یوسته) تورم تحت‌تأثیر قرار گرفته است و در نتیجه با تخلیه‌شدن آثار این شوک‌ها در تورم به‌طور طبیعی روند تورم رو به کاهش نهاده است.

این در حالی است که عوامل اصلی و بنیادی ایجادکننده تورم بلندمدت در کشور مثل مشکلات ساختاری اقتصاد ایران ازجمله رشد شدید نقدینگی و عدم انضباط پولی دولت‌ها همچنان پابرجا بوده که در بیان اقتصادی، این بخش از تورم را هسته‌ی تورم می‌نامند و به‌نظر می‌رسد با ازبین‌رفتن اثر شوک‌ها نرخ تورم به هسته خود در حال نزدیک‌شدن است. این هسته اصولاً متأثر از ساختار نهادی حاکم بر اقتصاد است که حل آن به اصلاحات بنیادی و برنامه‌ریزی دقیق مستمر نیاز دارد.